

at formulere det, gaar ud paa at ophæve alle Stempelafgifter og alle Thinglæsningsgebyrer paa Obligationer i faste Eiendomme i det Tidrum, som der staar anført. Naar jeg har tilladt mig at udstrække Fristagelsen for disse Afgifter til alle Obligationer, altsaa en fuldstændig Ophævelse i 2½ Aar af denne Afgift til Statskassen paa Jordbrugets Begne, staar jeg i saa Henseende ikke uden Rygstød. Som det vil være ærede Medlemmer bekendt, fremkom der paa det samlede Delegeretmøde af jydsk Landmænd i Aarhus i Efteraaret forskjellige Krav, man mente at maatte gjøre til Lovgivningsmagten for at støtte og hjælpe Jordbruget under de forhaandenværende trange Tider, og blandt disse Krav var særlig nævnt Bortfalden af Stempelafgiften af Panteobligationer og Ophævelse af Halvprocentafgiften ved Salg af faste Eiendomme. Med Hensyn til denne sidste har der jo allerede foreligget Thinget et Lovforslag, som var indbragt af det ærede Medlem for Wro (Steenstrup) og idet saavel Delegeretmødet som vel de Allerfleste ere enige med ham i at finde det en urimelig og unaturlig Afgift, forstaar jeg ikke, hvorfor han ikke medtog det, der indeholdes i dette Lovforslag, idet jeg finder, at Stempelafgiften er en langt unaturligere Afgift. Jeg staar som sagt med Rygstød hos alle Landets Jordbrugere, naar jeg har fremsat dette Lovforslag. Det indvendes ofte, at vi Jordbrugere for meget have Blikket henvendt paa vore egne Interesser; det siges til os fra forskjellige Sider. Jeg tror, det er aldeles uberettiget; thi faktisk er der jo, saa langt man kan huske tilbage, ikke fremkommet eller i alt Fald gennemført noget Lovforslag, hvorved vi have mærket nogen væsentlig Hjælp jeller Vettelse fra Statskassens Side, men overfor dette Krav, denne Anmodning til Staten, om at hjælpe os af med en saa unaturlig Afgift, maa jeg fremhæve, at det ikke er Afgiften selv, den pekuniære Fordel, der af os Jordbrugere ses hen paa. I Reglen vil ganske vist, naar en Samsundsklasse henvender sig om Ophævelsen af en Skat, vedkommende Samsundsklasse se at skaffe sig en pekuniær Fordel, ved at slippe for denne Skat; men det er ikke Meningen fra Jordbrugernes Side, naar vi bede om at blive fri for disse Skatter. Vi ere os fuldt bevidste, at i sidste Instants komme alle Skatterne til at hvile paa Jordbrugerne, og at det altsaa er os, der enten under den ene eller den anden Form maa bære Byrderne; og naar vi da bede os fri for disse Skatter, saa er det kun, fordi Maaden, hvorpaa dette

Bengebeløb opkræves af os, er en væsentlig og betydelig Hindring for Jordbrugets fremadskridende Udvikling. Det er ikke den pekuniære Fordel, men den Maade, hvorpaa den opkræves, saaledes at den bliver en Hindring for det fremadskridende Jordbrug, som vi se paa. Vi have ikke Noget imod, at Beløbet afkræves os, hvis der kan findes en anden Form for Staten, saaledes at den fordeler sig ligelig efter Alles Evne, men derimod have vi imod, at der hviler en Skat paa Jordbruget, der rammer de Enkelte og særlig saadanne Enkelte, der særlig maa tænkes at være det fremadskridende Jordbrugs Pionerer. Thi hvorledes er det, denne Skat opkræves? Den opkræves paa den Maade, at hver Gang en Eiendom skal gaa over til en ny Eier eller Bruger, saa kræves der fra Statens Side en Afgift af denne enkelte Jordbruger. Nu er det jo klart, at jo mere intensivt og fremadskridende Jordbruget bliver, desto vigtigere er det, at Brugsforholdene og Eiendomsforholdene let gaa fra Haand til Haand. Det intensive Jordbrug fordrer bestandig nye Kræfter, nye Mænd, nye Kapitaler, og man tør vel nok sige, at iblandt dem, der gavne Jordbruget mest og altsaa væsentlig arbejde til Samsundets Rytte, ere ofte de, der begynde med de bare Næver. Den unge Mand begynder smaat, faar lidt Eiendom at tage fat med og ved Dydighed, Arbeidsomhed og Sparksomhed arbejder han sig frem. Nu veed imidlertid enhver dygtig Jordbruger med sig selv, at den bedste Sparekasse er hans Jord og Avlsbrug, og med Forvisning derom arbejder han frem. Men der kommer en Tid, hvor han ligesaa vel som enhver Anden trænger til at kunne gaa til sin Sparekasse og have det opsparede Beløb. Men har han nu, som han altsaa bør, sat det i sit Jordbrug og Avlsbrug, saa kan han ikke have denne opsparede Sum paa anden Maade end ved enten at sælge sin Eiendom og for den udbetalte Kjøbesum kjøbe sig en ny Eiendom og saa begynde paa en frisk eller ved at søge nyt Laan optaget i den, af ham forbedrede, værdifuldere Eiendom. I begge Tilfælde møder Staten og siger: Ja, det er meget fortræffeligt, at Du arbejder Dig frem, det er meget vigtigt for Samsundet; men inden Du kan gaa videre, skal Du høde til Staten. Og dette er saa meget harmeligere, som vi hver Dag rundt omkring, saa snart der er Tale om Arbeiderspørgsmaalet, høre sige fra Statens Side til den enkelte Arbejder: Vær arbejdsom og sparsommelig, og Du kan have Haab om, hvis Du kommer i Trang, at faae Statshjælp til Selvhjælp. Her overfor Jordbrugeren siger derimod Staten: Arbejd, men inden Du